

Vissen en (soms) laten vissen

Ook in helse Congolese hoofdstad laat de Damiaanactie niemand in de steek

- ▶ Leprapatiënten leven met hun kroost in het ziekenhuis
- ▶ Ze zorgen er voor zichzelf en voor elkaar

Peter GORDTS

„Pater Damiaan, *missionnaire de nationalité belge*, bracht de melaatsen op Molokai het evangelie. Was dat goed?” „Ja!”, brult de klas. „En bouwde hij huizen en hielp hij op de akkers?” „Ja!”, „En wat werd deze man van de daad uiteindelijk zelf?” Met die vraag van meester Raphael heeft de zesde klas het moeilijker. Een meisje waagt het toch. Veert recht en fluistert: „Zelf melaats?” „Heel goed. En wanneer wist hij dat?” Nu roept de klas opnieuw: „Toen hij zei: ‘Wij, melaatsen!’” Hoe de nu heilige Damiaan dat wist, wil de meester nog weten. Volgt een estafette van antwoorden over de eerste symptomen van lepra tot de nazorg van verminkingen.

Buiten, op een met golfplaat overdekt en ommuurd terras met zicht op de majestueuze Congo-stroom, weken veertien mannen en vrouwen gezamenlijk hun door lepra verminkte ledematen. Het terras vormt met het schooltje, ooit van de zusters van het

Melaatsen verzorgen zelf hun wonden. Levensnoodzakelijk, maar ook sociaal ontzettend belangrijk. © Barend Leyts

Kind Jezus en vandaag bestuurd door het aartsbisdom Kinshasa, onderdeel van het Hospitaal aan de Stroom. De meeste patiënten werden als kind uit hun gezinnen verstoten. Lepra was een vloek, meer nog, de ziekte zij de duivel zelve. In deze voormalige leprozerie vinden 24 families van melaatsen beschutting, verzorging en bemoediging (met dank aan de bouwkampen van Damiaanactie in eenvoudige maar puike omstandigheden). Hun kinderen en kleinkinderen gaan er op school, veilig voor pesterijen en rampoerisme.

„Papa ging ervandoor en liet me gewoon achter. Maar met deze handen kan ik niet werken”

Twee keer daags zoeken de melaatsen elkaar op aan de stroom. Weken in zeepwater, speuren naar verse wondjes, oude wonden verbinden, dode huid verwijderen. Ze doen het allemaal zelf, zoals de verplegers van Damiaanactie het hen inpeperden. „Omdat we onze gevoelloze voeten en handen ongemerkt kwetsen en zo levensgevaarlijke ontstekingen oplopen. Maar evenzeer om eens

lekker te roddelen”, grijnst Eulalie. Zorgvuldig veegt ze de weggesneden restjes huid bij elkaar, wikkelt ze in een blad en kiepert het pakketje over de muur.

Dat de angst en de afkeer slechts moeizaam wijken, bewijst Tekadio Vangu Noly. Dolce & Gabbana pet, stoere oorbel, nonchalant achterover leunend. Met z'n 24 lentes valt hij op in dit oudere gezelschap. „Ons kleintje”, lacht de 57-jarige Elisa in de plastic tuinstoel naast hem. „Papa ging ervandoor naar Europa, ik bleef achter. Maar met deze handen kan ik niet werken.” Hij houdt me twee klauwhanden voor. „Met giften van bezoekers uit België en met de hulp van de Damiaanactie startte ik een handeltje, maar dat sloeg niet aan.” „Omdat je liever naar de meisjes keek!”, proest Melanie (53). „Nu neem ik logés op in mijn huisje”, vervolgt Tekadio onverstoort. „In Kinshasa is betaalbaar onderkomen namelijk zeer schaars. Damiaanactie bezorgde ons netten. In ruil voor inwonen vissen mijn logés nu voor mij. Zo heb ik dagelijks te eten.”

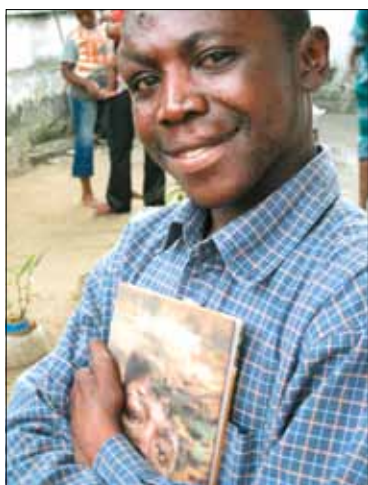
Damiaanactie, 02 422 59 11, www.damiaanactie.be. Met een gift van 40 euro op 000-0000075-75 redt u een leven (giften fiscaal aftrekbaar vanaf 30 euro). Damiaanactie is ook steeds op zoek naar vrijwillige medewerkers en bouwkampers.

In Kinshasa heet Damiaan nu ook Constant

Boegbeeld campagne Damiaanactie 2007 vindt toekomst in gezin van zijn gewezen verpleger

Constant Bushiri verzorgt leprapatiënte Brigitte. Adoptiezoon Junior (rechts) drukt trots 'zijn' boek aan de borst. © Barend Leyts

Doodsbang is ze. Minder van de ravage die de ziekte in haar lichaam aanricht, dan van 'be-trapt' te worden als leprapatiënte. „Komt iemand het te weten, dan gooien ze me ook hier op straat.” Hier, dat is de Kerk van de heilige Geest van Openbaring en Genezing in de Hele Wereld. Hier, dat is een tot kerkgebouw omgeturnde hangar in Selembao.

Brigitte Bakadja mag er haar rieten slaapmatje uitrollen zolang ze de vieringen van deze protestantse sekte, één van de honderden die vooral in de volkse wijken van Kinshasa welig tieren, niet verstoort. De 35-jarige moeder van drie werd door haar man

verstoten. Ze was vast en zeker een heks, meende hij. Eerst werd ze opgevangen door haar broer, maar die gooide haar op zijn beurt de straat op. In 2007 vond ze hulp bij de Damiaanactie, vorig jaar onderdak in dit kerkje. Brigittes lichaam reageert heftig op de behandeling tegen lepra. Ook kan ze door de ziekte de ogen niet meer helemaal sluiten. Gevolg zijn ontstekingen en een blind rechteroog.

Frank, verpleger van de Damiaanactie, zoekt Brigitte geregeld op. Vandaag komt Franks baas, Constant, poolshoogte nemen. „Hopelijk vinden we geld voor de operatie, zo niet is Brigit-

te binnenkort helemaal blind”, zucht hij. „We zoeken ook nog steeds een geschikte manier om haar aan een inkomen te helpen. Het ergste vind ik echter dat ze alle tederheid moet ontberen.”

Junior

Constant troont ons mee naar zijn huis. Daar zitten echtgenote Josée en kinderen op hete kolen. Wij mogen het allereerste exemplaar overhandigen van *Junior. Een verhaal van hoop*, dat Luc Descamps schreef over het boegbeeld van de campagne van Damiaanactie in 2007. Junior werd intussen geopereerd en behoort nu met huid en haar tot het gezin Bushiri.

Constant: „Junior was twaalf en wees en had een snelgroeien-de kiste boven het oog. Een teken van de duivel, meende zijn tante en ze verdreef de knaap uit haar huis. Junior werd een *shegue*, een straatkind. Hij liep ook lepra op, werd door iedereen beschouwd als een monster.”

Damiaanactie ontfermde zich over Junior en Constant werd zijn verpleger. „Gaandeweg werd hij hier kind aan huis. Aanvankelijk waren mijn zes kinderen, vooral mijn drie dochters, bang van hem. Junior prikkelde echter ook hun nieuwsgierigheid. Uiteindelijk werden de jongste kinderen, de tweeling Laure en Cynthia, dol op hem. Maar welke toekomst had de jongen?”

In België voor de campagne 2007 van Damiaanactie, ging Constant Bushiri ook bidden in de Damiaancrypte in Leuven. „Ik ben overtuigd christen, moet je weten. Zo dicht bij pater Damiaan daagde het dat Josée gelijk

had: Junior had zich voor altijd in onze harten genesteld. Waarom hem niet adopteren als onze zoon? Daar in de crypte verdamp-ten mijn reserves en 's avonds belde ik haar. Wat was ze opgetogen!” (PG)

Advertentie

Nieuw model Stannah

Stannah bvba
Poverstraat, 94
1731 Relegem
fax: 02 366 44 80

info@stannah.be
www.stannah.be

Bestek en documentatie gratis:
tel 0800 95 950
Toestel SO99 (gratis nummer)

Naam + voornaam .....

Adres .....

Postcode .....

Stad .....

Tel.: .....